
PHẦN MỞ ĐẦU

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

1. TÍNH CẤP THIẾT PHẢI TIẾN HÀNH SÁNG KIẾN

Công tác chủ nhiệm là một nội dung quan trọng về chuyên môn nghiệp vụ của giáo viên tiểu học. Công tác chủ nhiệm góp phần quan trọng vào chất lượng dạy học của giáo viên. Làm tốt công tác chủ nhiệm tức là người giáo viên đã hoàn thành tốt việc giảng dạy và tổ chức giáo dục, rèn luyện đạo đức cho học sinh. Đặc biệt trong trường tiểu học, vai trò của người giáo viên chủ nhiệm hết sức quan trọng. Giáo viên chủ nhiệm thay mặt nhà trường quản lý điều hành lớp, trực tiếp giáo dục tư tưởng đạo đức góp phần hình thành nhân cách cho học sinh, là cầu nối giữa các môi trường giáo dục: gia đình, nhà trường và xã hội.

Ngay từ đầu năm học mỗi giáo viên phải tự lập cho mình một kế hoạch chủ nhiệm thật cụ thể nhằm giáo dục học sinh phát triển tốt cả về năng lực và phẩm chất.

Xuất phát từ thực tiễn nhiều năm giảng dạy làm công tác chủ nhiệm, vấn đề giảng dạy và giáo dục học sinh luôn đòi hỏi người giáo viên phải linh hoạt và sáng tạo rất nhiều. Người giáo viên không đơn thuần chỉ là dạy học, truyền đạt kiến thức từ sách vở cho học sinh mà phải giáo dục, uốn nắn, rèn cho các em từng hành vi đạo đức nhỏ, đơn giản nhất để từ đó giúp cho các em hình thành nhân cách, phẩm chất tốt đẹp. Điều này là không dễ, bởi lẽ mỗi một lớp học có nhiều học sinh mà mỗi em là một cá tính khác nhau: Có em ngoan ngoãn, vâng lời, có em hiếu động, nghịch ngợm, có em lại trầm tính, ít biểu lộ cảm xúc, có em thì tự kỉ giảm chú ý... thật khó có thể đưa các em vào một “khuôn khổ” nhất định để dạy dỗ mà đạt được hiệu quả cao. Nhận thức được tầm quan trọng của công tác chủ nhiệm, tôi luôn suy nghĩ : Làm thế nào để học sinh hứng thú học tập hơn? Làm sao để rút ngắn khoảng cách giữa cô và trò? Làm sao để học sinh có cảm giác mỗi ngày đến trường là một ngày vui và xây dựng được “ lớp học thân thiện, học sinh tích cực”?... Như vậy dạy trẻ không chỉ theo giáo trình sách vở mà phải xuất phát từ hoàn cảnh thực tiễn của trẻ, phải linh hoạt, sáng tạo...

Chính những lí do trên đã thúc đẩy tôi nghiên cứu, trải nghiệm đồng thời tích lũy những kinh nghiệm để chọn đề tài “ Một số biện pháp tích cực trong công tác chủ nhiệm lớp”. Góp phần để nâng cao chất lượng giáo dục năng lực, phẩm chất cho học sinh, góp phần vào việc đào tạo thế hệ trẻ phát triển một

---

---

cách toàn diện, đáp ứng thời kì mở cửa, hội nhập quốc tế và phát triển của đất nước Việt Nam.

2. MỤC TIÊU CỦA ĐỀ TÀI SÁNG KIẾN

Nắm được tầm quan trọng của công tác chủ nhiệm lớp, từ đó nghiên cứu, đưa ra một số biện pháp tích cực trong công tác chủ nhiệm lớp, giúp cho trẻ phát triển tốt cả về kiến thức, kỹ năng và phẩm chất đạo đức:

- Học sinh tích cực rèn luyện, thực hiện tốt các hành vi đạo đức theo 5 điều Bác Hồ dạy.
- Học sinh hứng thú, tích cực tham gia các hoạt động học tập, phong trào,...
- Học sinh có tiến bộ trong học tập cũng như rèn luyện đạo đức.
- Học sinh biết yêu thương, thân thiện với nhau.
- Học sinh được gần gũi, yêu thương và chia sẻ.
- Học sinh tự tin hơn trong học tập, rèn luyện và trong cuộc sống.

3. THỜI GIAN, ĐỐI TƯỢNG, PHẠM VI NGHIÊN CỨU

a. Thời gian: Tiến hành từ tháng 9/2023 đến tháng 5/2024.

b. Đối tượng nghiên cứu:

- Học sinh khối lớp Một trường Tiểu học Yên Bài.
- Các giải pháp thực hiện để làm tốt công tác chủ nhiệm lớp.

c. Phạm vi nghiên cứu:

Trường Tiểu học Yên Bài - huyện Ba Vì - Thành phố Hà Nội.

II. NỘI DUNG SÁNG KIẾN KINH NGHIỆM

1. HIỆN TRẠNG VẤN ĐỀ

Như chúng ta đã biết đa số giáo viên tiểu học đều làm công tác giáo viên chủ nhiệm lớp. Từ trước đến nay chưa sách vở, tài liệu nào định nghĩa rõ thế nào là “Công tác chủ nhiệm” và hướng dẫn cụ thể việc làm công tác chủ nhiệm mà chủ yếu qua quá trình làm công tác này chúng ta ngầm hiểu với nhau : Công tác chủ nhiệm lớp là hệ thống những kế hoạch, những biện pháp mà người giáo viên đưa ra nhằm tổ chức, hướng dẫn học sinh thực hiện tốt những nhiệm vụ của nhà trường, của Đội, của giáo viên chủ nhiệm yêu cầu.

Trong những năm gần đây, ngành giáo dục đang tập trung đổi mới phương pháp giáo dục nên công tác chủ nhiệm lớp ngày càng được quan tâm hơn và có những đòi hỏi cao hơn. Qua nhận thức về công tác chủ nhiệm, qua trao đổi thảo luận cùng đồng nghiệp và qua quá trình dạy học, đặc biệt là trong tình hình những năm học chịu ảnh hưởng của đại dịch covid, bản thân tôi càng ý thức sâu

---

sắc hơn tầm quan trọng của công tác chủ nhiệm và nhiệm vụ cao cả của người giáo viên chủ nhiệm lớp.

Năm học 2023 – 2024, tôi được Ban giám hiệu nhà trường phân công chủ nhiệm và giảng dạy lớp 1A3 với tổng số là 29 học sinh. Trong lớp học chỉ có một số rất ít em bạo dạn, tự tin, đa số các em còn rụt rè, nhút nhát thiếu tự tin nên không dám bày tỏ ý kiến cá nhân trước đông người. Một vài em còn hiếu động, tự do trong các giờ tự quản, không quan tâm đến người khác. Nhiều em không chủ động, tích cực trong các hoạt động học tập. Đôi khi các em thể hiện sự mệt mỏi, buồn chán khi thực hiện các nhiệm vụ học tập. Có em tự kỉ, có em hoàn cảnh gia đình không được tốt, có em nhận thức rất chậm... việc dạy học và giáo dục đạo đức cho các em cũng gặp nhiều khó khăn. Như vậy việc người giáo viên chủ nhiệm làm thế nào để cho các em thực hiện nhiệm vụ học tập và tích cực trong rèn luyện, học tập đó là điều không dễ chút nào.

Với mong muốn hiểu về học sinh để tạo môi trường học tập lý tưởng cho các em và bản thân làm tốt công tác chủ nhiệm lớp, đầu năm học tôi đã tiến hành khảo sát và thu được kết quả như sau:

Kết quả khảo sát khi chưa thực hiện đề tài:

Tổng số HS	Năng lực						Phẩm chất							
	Tự chủ, tự học		Giao tiếp		Giải quyết vấn đề		Chăm chỉ		Trách nhiệm		Trung thực		Nhân ái	
	Mức đạt	Số lượng %	Mức đạt	Số lượng %	Mức đạt	Số lượng %	Mức đạt	Số lượng %	Mức đạt	Số lượng %	Mức đạt	Số lượng %	Mức đạt	Số lượng %
28	Đ	15=53,5	Đ	18=65,3	Đ	18=65,3	Đ	19=67,9	Đ	17=61,8	Đ	17=61,8	Đ	15=53,5
	T	13=46,5	T	10=35,7	T	10=35,7	T	9=32,1	T	11=39,2	T	11=39,2	T	13=46,5

Từ kết quả trên cho thấy năng lực học tập đạt tốt của học sinh còn thấp, phẩm chất của học sinh đạt tốt cũng chưa được như mong muốn của giáo viên. Các em rụt rè, nhút nhát, chưa tự tin trong giao tiếp nhất là với chính cô giáo chủ nhiệm của mình.... Điều đó làm cho kết quả giáo dục thu được của giáo viên còn thấp.

*** Nguyên nhân:**

- Bản thân tôi cũng như nhiều giáo viên khác có quá nhiều áp lực từ các yêu cầu của ngành, của nhà trường; áp lực từ xã hội, áp lực từ phụ huynh học

sinh mà có lúc còn rập khuôn máy móc trong giảng dạy, chưa chú ý đến đổi mới phương pháp dạy học, chưa gây hứng thú học tập cho học sinh. Bên cạnh đó tôi luôn mong muốn lớp mình chủ nhiệm phải tốt nhất, các em phải ngoan, hoàn thành tốt các nhiệm vụ học tập. Chính vì vậy trong nhiều năm công tác, khi nói đến nề nếp của lớp tôi chủ nhiệm thì các em luôn chấp hành rất tốt mọi nội quy của trường, lớp đề ra. Nhưng có lẽ vì đó là do cô nghiêm khắc nên các em sợ cô trách mắng mà thực hiện. Các em luôn trật tự, nghiêm túc khi học bài nhưng gần như không dám mở hết lòng mình để tâm sự, chia sẻ những suy nghĩ với cô, tình cảm cô trò vẫn có những khoảng cách xa nhau... Cũng chính vì tôi muốn rèn rũa, ép các em vào một “khuôn khổ” mà có lúc quên đi suy nghĩ, cảm xúc và mong muốn của các em.

2. GIẢI PHÁP THỰC HIỆN SÁNG KIẾN

Qua khảo sát thực trạng, nắm được nguyên nhân, hạn chế dẫn đến ảnh hưởng không nhỏ tới chất lượng giáo dục học sinh. Tôi đã nghiên cứu và đưa ra một số giải pháp tích cực trong công tác chủ nhiệm lớp, cụ thể:

*** GIẢI PHÁP 1: Phân nhóm theo kỹ năng (Dạy học phân hóa)**

Tất cả học sinh trong lớp không thể có cùng một sở thích, hứng thú cũng như năng lực nhận thức. Vì vậy cần chia học sinh thành các nhóm dựa trên các kỹ năng mà học sinh cần được bổ sung hoặc hỗ trợ, từ đó giáo viên có thể sử dụng chính các học sinh để hỗ trợ bạn mình hoặc có cách hỗ trợ học sinh phù hợp. Đó là các nhóm học sinh:

Nhóm 1: đạt được ở mức 1: Nhận biết

Nhóm 2: đạt được yêu cầu ở mức 2: Kết nối, sắp xếp

Nhóm 3: đạt được ở mức 3: Vận dụng

- Tiếp theo cần chú ý đến việc xây dựng hệ thống các câu hỏi, xây dựng nội dung kiến thức của từng phần theo ba mức nhận thức năng lực của học sinh.

Qua việc phân nhóm, giáo viên tìm các phương pháp giáo dục phù hợp và hiệu quả sẽ cao hơn. Phân nhóm không chỉ dựa vào lực học mà còn dựa vào những yếu tố khác như hoàn cảnh gia đình và chính hoàn cảnh của bản thân cá nhân học sinh...

VD 1: Đối với học sinh có hoàn cảnh đặc biệt.

- Qua tìm hiểu thực tế của lớp có 3 em hoàn cảnh đặc biệt: bố mẹ li hôn, con ở với ông bà. Giáo viên chủ nhiệm thường xuyên gần gũi, yêu thương là rất cần thiết và tạo niềm vui cho em khi có người được trò chuyện. Khi các em chia sẻ về nỗi buồn của mình, giáo viên chủ nhiệm sẽ lựa lời để “tâm sự” với học

sinh sao cho vui đi nỗi buồn đó. Chẳng hạn Có em Quỳnh Anh bố đi tù, mẹ bỏ đi, em ở với bà nội đã già yếu, kinh tế gia đình rất khó khăn. Tết đến, em buồn lắm và chỉ mong có mẹ về, đến lớp không chú ý vào học. Hiểu được điều đó tôi động viên em: “Đạo này con viết đẹp hơn rất nhiều, con cố gắng học nhé, cô sẽ liên lạc với mẹ. Mẹ biết con học tốt và đáng yêu như này mẹ sẽ về thăm con luôn”. Thế là nét mặt con rạng rỡ hẳn lên “vâng ạ”. Như vậy dù chỉ là lời động viên nhưng kịp thời cũng làm con nhanh hết buồn và tiếp tục công việc học tập hiệu quả hơn, không tâm trạng buồn chán nữa.

VD2: Đối với học sinh yếu, nhận thức chậm.

- Tìm hiểu rõ nguyên nhân vì sao em đó học yếu, yếu những môn nào, gia đình chưa quan tâm nhắc nhở hay em bị “hông” kiến thức nên chán nản việc học.

- Giáo viên lập kế hoạch giúp đỡ, kèm cặp học sinh cụ thể, chẳng hạn như:

Khuyến khích cho học sinh nhận giúp đỡ bạn học (theo nhóm) để học sinh khá giúp đỡ bạn yếu kém tiến bộ. Ví dụ: nhóm gồm em Hằng, Ngọc Trinh, Ngọc Ánh, Kì Nam đã giúp đỡ em Hòa- một học sinh đọc còn yếu tiến bộ bằng việc làm rất bình thường hàng ngày ở lớp là rủ bạn hay đọc sách, truyện ở có Góc thư viện của lớp vào giờ ra chơi và đọc cùng bạn. Từ đó dần dần Hòa đã đọc nhanh hơn và cuối năm không còn yếu về đọc nữa.

Học sinh đọc sách ở góc thư viện của lớp

+ Giáo viên thường xuyên gặp gỡ, đến nhà hoặc trao đổi qua điện thoại với gia đình học sinh về tình hình học tập cũng như sự tiến bộ của học sinh để phụ huynh giúp đỡ thêm, kịp thời đón đầu việc học ở nhà của các em.

+ Giáo viên đưa ra những câu hỏi phù hợp từ dễ đến khó dần, từ đơn giản đến phức tạp hơn một chút trong các tiết học để học sinh có thể trả lời được, nhằm tạo hứng thú và củng cố niềm tin của các em.

+ Chú ý tránh thái độ miệt thị, phân biệt đối xử làm cho các em nhụt chí, xấu hổ trước bạn bè. Cần khen kịp thời dù sự tiến bộ chỉ rất nhỏ để động viên các em có động lực cố gắng hơn, không chán nản.

VD: Gia Huy làm toán chậm và còn học yếu. Với phép cộng, trừ trong phạm vi 10 tôi hướng dẫn em sử dụng số lượng những ngón tay của hai bàn tay để tìm kết quả. Tuy con tìm kết quả còn chậm nhưng chỉ đúng được dù 1 phép tính tôi cũng khen con bằng động tác “de” chạm bàn tay cô vào bàn tay em. Động tác nhỏ nhưng tạo cho em niềm vui, sự hào hứng, tích cực học hơn.

*** GIẢI PHÁP 2:**

Thực hiện tốt phần sinh hoạt lớp trong tiết Hoạt động trải nghiệm ngày thứ Sáu cuối tuần.

Thứ Sáu cuối tuần có hoạt động hoạt lớp, học trò lớp tôi rất thích và hào hứng chờ đón. Các em được tự do bình bầu nhau. Những em được cô khen vì tiến bộ từng mặt: học tập, kỷ luật hay chỉ là có chữ viết tiến bộ hơn tuần trước đều được phát phiếu khen thưởng.

Trong giờ sinh hoạt, giáo viên chủ nhiệm tạo cho các em tâm thế thoải mái, không gây sức ép nặng nề với học sinh bằng những lời trách phạt, phê bình của giáo viên mà giáo viên tập cho các em biết phê bình và tự phê bình. Giáo viên cũng khích lệ, tạo điều kiện cho các em bày tỏ những suy nghĩ của mình như: những điều em thích, những điều em chưa thích, mong muốn của em qua một tuần học là gì?... Qua đó giáo viên nắm được tâm tư, nguyện vọng của từng học sinh mà có biện pháp giáo dục phù hợp. Việc thay đổi hình thức trong giờ sinh hoạt lớp như: Mỗi cá nhân sẽ chịu trách nhiệm nhận xét tuần theo kiểu luân phiên nhau. Như vậy các em lần lượt như được làm lớp trưởng, thấy mình có vị trí quan trọng trong lớp, từ đó sẽ có động lực cố gắng hơn.

- Cũng trong tiết sinh hoạt lớp, giáo viên chủ nhiệm đưa ra những yêu cầu, nội dung về rèn luyện đạo đức, học tập, rồi tổ chức cho học sinh thảo luận, lập kế hoạch hành động cụ thể. Giáo viên nhận xét và chọn những hành động thiết thực để các em thực hiện. Sau mỗi tuần học, hoặc cuối mỗi tháng, giáo viên cho học sinh tự nhận xét, đánh giá lại những việc đã làm được và chưa làm được so với kế hoạch. Từ đó rút kinh nghiệm để thực hiện tốt hơn.

Ví dụ: Học sinh thảo luận lập kế hoạch hành động thực hiện tốt 5 điều Bác Hồ dạy: Giữ gìn vệ sinh thật tốt. Học sinh đã đưa ra một số hoạt động sau:

- Trục nhật lớp học sạch sẽ.
- Quét sân trường sạch sẽ.
- Vứt rác đúng nơi quy định.
- Lau cửa kính lớp học vào cuối tuần.
- Đi vệ sinh phải dội và xả nước.
- Giữ vệ sinh cá nhân sạch sẽ, ăn mặc gọn gàng.

Từ việc học sinh tự đưa ra những hoạt động, các em sẽ có ý thức chủ động: mình là chủ thể thực hiện các hoạt động đó. Không những thế, các em còn biết quan sát, theo dõi việc giữ gìn vệ sinh của bạn để phản ánh với cô giáo. Giáo viên chủ nhiệm chỉ giám sát việc thực hiện công tác vệ sinh của học sinh như thế nào để có ý kiến tổng kết hay chỉ đạo vào tiết sinh hoạt của tuần sau.

Và cái chốt của mỗi tiết sinh hoạt là học sinh được bình bầu bằng hình thức phiếu khen thưởng (nội dung cụ thể sẽ trình bày ở Giải pháp 3)

GIẢI PHÁP 3: Sử dụng phiếu khen thưởng.

Phiếu khen thưởng là hình thức ghi nhận, đánh giá việc thực hiện tốt nội quy lớp học của cá nhân học sinh về một mặt hoặc nhiều mặt nào đó.

- Tặng phiếu khen thưởng cho học sinh 1 tuần 1 lần vào hoạt động sinh hoạt lớp về các mặt : học tập, đạo đức, phong trào, thực hiện nội quy, rèn chữ giữ vở, chăm chỉ, ngoan ngoãn,... để tạo hứng thú, tinh thần tích cực thi đua đối với học sinh.

Tuy nhiên sử dụng phiếu khen thưởng không phải là suốt cả năm học chỉ sử dụng một số loại phiếu và cách khen thưởng mà mục tiêu cần đạt như nhau. Giáo viên cần có sự thay đổi thường xuyên về nội dung phiếu, về chỉ tiêu cần đạt được, về cách khen thưởng đối với từng loại phiếu. Có như thế mới kích thích sự hứng thú, tiến bộ ở học sinh.

Ví dụ : Đối với phiếu “ Truy bài tốt” giáo viên thực hiện như sau:

- Tuần đầu của tháng 9, lớp cần ổn định nề nếp truy bài đầu giờ, học sinh cần thực hiện tốt việc truy bài chuẩn bị cho mỗi buổi học như : ngồi nghiêm túc đọc ôn lại bài cũ và xem qua các bài mới, trao đổi với bạn về những vấn đề chưa hiểu hoặc chưa biết làm,... sửa soạn sách vở, đồ dùng cho tiết học tiếp theo trong buổi.

Nếu qua tuần đầu tháng 9, giáo viên thấy học sinh đều đã thực hiện tốt nề nếp truy bài đầu giờ rồi thì có thể không sử dụng phiếu này trong tuần tiếp theo mà thay bằng loại phiếu có nội dung khác mà học sinh lớp mình còn hạn chế.

Ví dụ: Đối với phiếu khen thưởng “ Học tập tốt”:

- Giáo viên sử dụng vào tuần 2 của tháng 9. Với các yêu cầu học sinh phải thực hiện tốt các việc sau:

- + Học bài cũ và chuẩn bị bài đầy đủ
- + Trong lớp phát biểu ý kiến.
- + Chú ý nghe giảng.
- + Viết bài sạch sẽ, làm bài cẩn thận, đúng thời gian quy định, ít sai sót.

- Giáo viên cho học sinh (cán bộ lớp) tự đánh giá các hoạt động của bản thân, sau đó các thành viên của tổ nêu ý kiến. Giáo viên kết hợp đánh giá để phát phiếu khen thưởng cho học sinh. Học sinh được tặng các phiếu sẽ được các em cất và gom vào cuối tháng lấy căn cứ khen thưởng. Học sinh có nhiều phiếu khen thưởng nhất sẽ giành được danh hiệu “ Người chiến thắng” của tháng. Như vậy học sinh có ý chí phấn đấu để đạt danh hiệu đó. Để nhận được phần thưởng, giáo viên sẽ cho các tổ thảo luận, chọn ra các học sinh thực hiện tốt các hoạt động học tập, đạo đức, các học sinh có tiến bộ để khen thưởng. Cứ mỗi tháng giáo viên sẽ tổng kết phát thưởng 1 lần. Phần thưởng là những quyển vở, quyển truyện, đồ dùng học tập, chiếc dây buộc tóc hay cây kẹo, gói bim bim nhỏ,...(Hội phụ huynh trích quỹ từ sự ủng hộ của giáo viên chủ nhiệm và

---

phụ huynh). Điều này tăng sự hứng thú phấn đấu để cuối tháng được phần thưởng, giúp các em tiên bộ hơn.

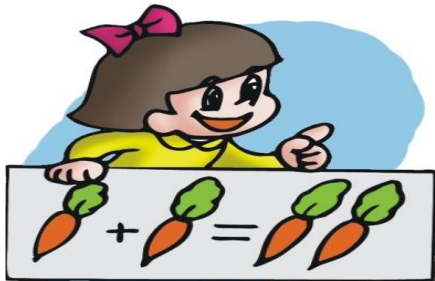

Những món quà tuy nhỏ nhưng đã thu được những giá trị tinh thần lớn bởi tôi đọc thấy trên gương mặt của các em sáng lên niềm hân hoan với những nụ cười hồn nhiên của con trẻ.

Một số phiếu khen thưởng

Tặng thưởng
Tích cực, sáng tạo
Em rất thông minh !

Tặng thưởng
Vì xếp hàng tốt
Em rất nhanh nhẹn

Tặng thưởng
Vì tích cực tham gia các phong trào
Rất đáng khen !

Tặng thưởng
Đôi bạn cùng tiến
Em rất đáng khen !

Tặng thưởng
Vì biết giúp đỡ
người khác
Lòng tốt rất đáng quý !

Tặng thưởng
Rèn chữ - giữ vở tốt
Em rất cẩn thận !

***GIẢI PHÁP 4: Tạo môi trường học tập thân thiện.**

-Không gian lớp học ảnh hưởng lớn đến tâm lý thoải mái của giáo viên và học sinh. Vì vậy tôi luôn chú trọng để mang đến cho các em không gian học tập thân thiện và gần gũi với thiên nhiên. Thực hiện tích cực phong trào “Trường học sáng – xanh – sạch – đẹp – an toàn”. Giáo viên kết hợp với phụ huynh hướng dẫn học sinh cùng thực hiện việc trang trí lớp học, sắp xếp trình bày các sản phẩm học tập vào góc STEM, hay trưng bày góc thư viện của lớp, ...Qua đó các em gần gũi, thân thiết với nhau hơn và với cô giáo nữa, rèn cho các em có tính tự chủ, tinh thần trách nhiệm muốn hoàn thành nhiệm vụ được cô giao và mong muốn được cô khen.

Trong lớp, những khẩu hiệu mang tính mệnh lệnh đồng thời là những lời nhắc nhở nhẹ nhàng nhưng lại đạt được kết quả cao được tôi cùng học trò trang trí đẹp mắt như:chiếc thùng rác được đặt ở góc lớp với dòng chữ: “Cho tôi xin rác!” hay khẩu hiệu “Tắt đèn,quạt khi ra khỏi lớp!” dán phía dưới ổ điện, “em nói lời hay” trên góc cửa lớp... luôn luôn nhắc nhở các em có ý thức tự giác giữ vệ sinh trường lớp, tiết kiệm điện, không nói tục....

Trang trí lớp học

Để tạo điều kiện và khích lệ các em ham đọc sách, mở rộng hiểu biết, phát triển khả năng đọc cho các em và rèn kỹ năng và trách nhiệm bảo quản tài sản chung, gọn gàng, ngăn nắp tôi đã huy động học sinh và cha mẹ các em cùng tham gia xây dựng “ Góc thư viện ” và nhận được nhiều đầu sách: Truyện cổ tích, truyện ngụ ngôn, sách khoa học khám phá, cẩm nang toán học, ...những cuốn sách, truyện hay để các em đọc vào giờ ra chơi, giờ nghỉ hay giờ đọc sách, hoạt động tập thể. Rèn cho các em ý thức để sách gọn vào đúng vị trí sau khi không sử dụng nữa.

Góc thư viện của lớp

- Ngoài ra giáo viên khuyến khích để các em tham gia các hoạt động phong trào như biểu diễn văn nghệ, vui chơi của nhà trường, ... Qua đó các em được rèn luyện một số kỹ năng hợp tác, tinh thần đồng đội,... Trong các hoạt động trải nghiệm, quan hệ giữa giáo viên và học sinh, hay học sinh với học được gần gũi và gắn kết hơn.

Cô trò tham gia hoạt động trải nghiệm

- Xây dựng nội quy lớp học:

Xây dựng nội quy lớp học sẽ giúp giáo viên quản lý học sinh hiệu quả hơn. Song làm thế nào để xây dựng nội quy mà học sinh thực hiện nội quy một cách tự giác, hào hứng? ngay từ đầu năm học, tôi đã cho học sinh tự xây dựng trên cơ sở dẫn dắt, định hướng cho các em bằng cách:

Chia lớp thành nhiều nhóm nhỏ, thảo luận các câu hỏi:

- Khi đến trường, con mong đợi điều gì về hành vi của các bạn trong lớp?
- Con sẽ làm gì để hoàn thành tốt việc học tập của con ở trường?
- Con mong muốn điều gì ở thầy giáo, cô giáo?

Mỗi cá nhân sẽ nêu ý kiến, sau đó thống nhất và đưa ra ý kiến chung trong nhóm của mình. Từng nhóm sẽ chia sẻ ý kiến, góp ý, điều chỉnh. Cuối cùng, cả lớp thống nhất và đưa ra những quy định của lớp. Sau khi xây dựng nội quy lớp học tôi yêu cầu học sinh cần phải thực hiện tốt những nội quy đã thống nhất trong lớp.

Tuy nhiên, với trẻ nhỏ không phải lúc nào các em cũng thực hiện được đúng theo nội quy. Khi các em vi phạm, tôi không sử dụng các hình phạt khiến học sinh cảm thấy sợ hãi, lo lắng, xấu hổ mà chỉ sử dụng các hình thức làm cho học sinh nhận ra mình mất “quyền lợi”, mình buồn chán nếu tiếp tục vi phạm. Tôi dùng “hình thức kỷ luật tích cực”:

Ví dụ: Để học sinh có ý thức giữ gìn vệ sinh lớp học tôi không đưa ra yêu cầu áp đặt máy móc: Không được vẽ bậy lên bàn nhé! Mà tôi sẽ tạo cơ hội cho học sinh được lựa chọn:

- Nếu trong tuần con vứt rác bừa bãi, không đúng quy định, vẽ bậy lên mặt bàn con sẽ phải lau bàn và làm vệ sinh lớp học.

- Nếu trong tuần con luôn giữ sạch bàn học của mình, con sẽ được mượn một cuốn truyện trong Góc thư viện của lớp về nhà đọc.

Với cách làm đó, mọi nội quy lớp tôi đều được học sinh thực hiện tốt trên tinh thần tự giác, vui vẻ và hào hứng.

- Hầu như đa số học sinh tiểu học các em mới bước vào môi trường học tập thực sự nên các em ngại tiếp xúc với thầy cô. Đặc biệt là với những học sinh có tính nhút nhát. Vậy để các em mạnh dạn hơn thì giáo viên phải gần gũi, tạo thân tình để các em dễ hoà đồng vào môi trường tập thể, trường lớp, thầy cô. Nhận thức được vấn đề đó, ngay từ đầu năm học, tôi thường xuyên gần gũi, tâm sự trò chuyện với học sinh về chuyện gia đình, chuyện học hành để các em thấy thân thiện. Phần nào đó, tôi cũng nắm bắt tâm tư tình cảm cũng như hoàn cảnh

---

của các em. Chẳng hạn: “Nhà con ở đâu? Bố mẹ con làm gì ? Nhà con có mấy anh (chị) em ? Con là con thứ mấy ...”. Nhiều khi chỉ một câu nói của thầy cô như lời khen chẳng hạn hay một lời khuyến khích động viên đã làm thay đổi cả cuộc đời của các em. Biết vậy nên tôi thường khen hay động viên như: “Chữ con viết đẹp đấy! Con luyện thêm chữ sẽ đẹp hơn nữa !” hoặc “ Con rất xinh lại có giọng rất tốt, nên tham gia đội văn nghệ ...”; “ Hôm nay, con mặc áo đẹp thế?”, hay “ đến đây cô sửa lại cho cái cổ áo nào,nhớ phải sửa như thế này nhé!”. Học sinh rất vui khi được cô hỏi thăm hoặc cô khen mặc dù có em nhút nhát được khen cũng then đỏ cả mặt.

Vào các giờ học luyện nói theo chủ đề của phân môn Tiếng Việt như: “ Em yêu thiên nhiên”, “ Em là cây nèn hồng”... tôi khuyến khích các con mạnh dạn trình bày sản phẩm trước lớp.

Học sinh tự tin trình bày trước lớp

***GIẢI PHÁP 5: Công tác phối hợp giáo dục giữa gia đình, nhà trường và xã hội.**

- Để thực hiện tốt công tác phối kết hợp với các bậc cha mẹ, ngay từ đầu năm học, thông qua buổi họp phụ huynh, tôi đã thực hiện công tác tuyên truyền tới các bậc phụ huynh về nội dung chương trình học của học sinh, thống nhất một số biện pháp chăm sóc và giáo dục các con, hướng dẫn phụ huynh cách rèn thêm con ở nhà. Bản thân tôi đã xây dựng các quy định cụ thể để phụ huynh thực hiện đúng yêu cầu sau:

- Chuẩn bị, sách vở, đồ dùng học tập đầy đủ theo thời khoá biểu.
- Bọc sách vở, dán nhãn đúng quy định.
- Vệ sinh cá nhân cho con sạch sẽ.
- Hằng ngày mặc trang phục cho con đúng quy định.
- Đưa đón con đúng giờ quy định.
- Đôn đốc con học bài.
- Giáo dục con có ý thức gọn gàng, ngăn nắp khi học tập, vui chơi ở nhà.

Hàng ngày, tôi trao đổi kịp thời với phụ huynh về tình hình của con trong ngày, trao đổi chi tiết những điểm được và chưa được của học sinh để cùng phụ huynh tìm ra phương pháp giáo dục tốt nhất cho con ở trường cũng như ở nhà. Qua những sự trao đổi thường xuyên qua điện thoại, nhóm zalo của lớp hoặc trực tiếp với phụ huynh, phụ huynh đã nắm bắt được phần nào những kiến thức của con mình cần học trong ngày, trong tuần... và luôn có sự phối kết hợp với cô giáo để có biện pháp kịp thời giáo dục các em tốt nhất.

- Bên cạnh những hoạt động học tập, để tạo sự gần gũi, thân thiện giữa cô và trò, vào các ngày lễ trong năm tôi thường kết hợp với Ban đại diện CMHS của lớp tổ chức giao lưu cho các em. Mỗi ngày lễ gắn với nhiều hoạt động có ý nghĩa.

Ví dụ: Ngày Tết Trung thu cô và trò cùng nhau bày mâm ngũ quả và chia sẻ về nghĩa của nó. Hay những ngày quốc tế Phụ nữ 8-3, Nhà giáo Việt Nam 20.11, Tết cổ truyền tôi tổ chức thi tìm hiểu về ngày đó để các em biết và bày tỏ sự tri ân của mình đối với cha mẹ, thầy cô...

Cô trò bày mâm ngũ quả vui trung thu

- Trước mỗi cuộc họp phụ huynh, tôi cho học sinh viết những bức thư ngắn cho cha mẹ của mình theo nội dung mẫu in sẵn. Trong thư các em có thể nói về việc:

+Con đã làm được:....

+Con còn mắc lỗi:....

+Điều con mong muốn:....

Điều này giúp cha mẹ hiểu con hơn và đương nhiên các con sẽ hạnh phúc hơn nếu được hiểu và cảm thông.

***GIẢI PHÁP 6: Kích thích học sinh thi đua học tập:**

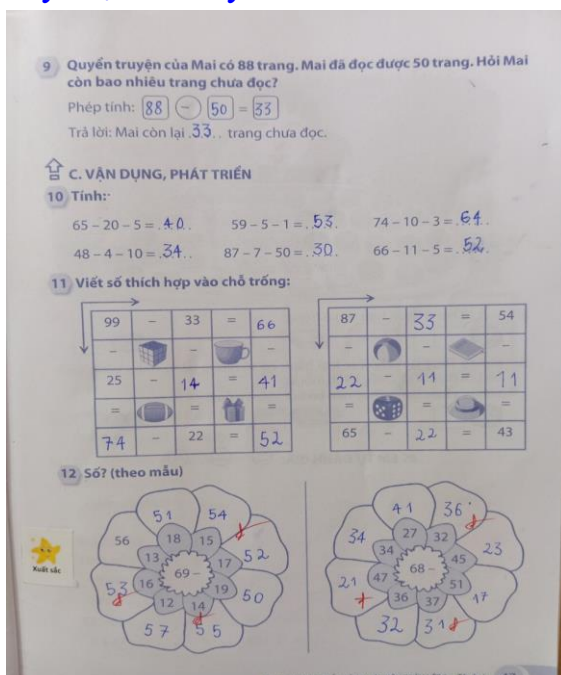
Hầu như bất cứ đứa trẻ nào cũng có tính hiếu thắng. Tôi gắn sự hiếu thắng đó theo hướng tích cực, xây dựng tính hiếu thắng đó trở thành hướng phấn đấu vươn lên trong học tập của mỗi học sinh. Trong lớp tôi chọn một số cặp học sinh ngang sức nhau khuyến khích các em thi đua với nhau trong khoảng thời gian ngắn, với thời gian đó em nào vượt lên thì sẽ được khen và tìm một bạn có sức

học khá hơn để ghép đôi. Làm như vậy các cháu luôn phải cố gắng vì sợ thua bạn . Ví dụ: Đầu năm tôi xếp cháu Ngọc Trinh cạnh cháu Quốc Thịnh là hai học sinh có học lực khá ngang nhau, tôi ghép các cháu thành “đôi bạn cùng tiến” và thi xem ai có nhiều tiến bộ hơn trong học tập. Sau một tháng, lực học của Ngọc Trinh vượt lên so với Quốc Thịnh. Đến lúc đó tôi lại ghép em Ngọc Trinh với em khác là Minh Châu có lực học giỏi hơn. Lúc ấy Minh Châu lại là cái đích để em Ngọc Trinh cố gắng vì muốn chiến thắng bạn.

Hay Minh và Huy là đôi bạn viết chữ xấu, tôi gia hạn một tháng em nào có ý thức rèn chữ viết đẹp hơn bạn thì bạn đó sẽ được tặng danh hiệu “người chiến thắng”. Suốt thời gian ấy giữa hai cháu có sự chạy đua ngầm vì cháu nào cũng muốn mình là người chiến thắng. Từ sự tự thi đua ấy chữ viết của hai em đã tiến bộ rất nhiều.

Tôi thường xuyên vận động những “cuộc chạy đua” nho nhỏ như vậy và quả nhiên lớp tôi có phong trào thi đua học tập sôi nổi hơn. Những cuộc thi đua như vậy tôi cho là rất lành mạnh, nó giúp các cháu luôn có cái mốc mới cao hơn cần vươn tới. Những cháu sẵn có tính hiếu thắng thường thu được kết quả rõ rệt sau mỗi “cuộc đua”.

- Sử dụng những hình thức khen bằng lời nói, bằng lời phê, bằng hình dán... để học sinh nhìn vào đó có sự so sánh với nhau và học tiến bộ. Ta thường khen mỗi khi trẻ làm được việc tốt, nhưng khen làm sao cho trẻ phát huy được tính tốt đó, giảm việc chỉ khen đơn thuần là “con giỏi quá”, “con hay quá” thì trẻ chưa biết cái tốt của mình để phát huy. Ví dụ: Khen “Con viết chữ tròn đẹp quá”, như vậy học sinh sẽ biết cái “mẫu” tốt là “chữ tròn” để lặp lại hành vi tốt này một lần hay nhiều lần nữa. Khen như vậy gọi là khen mô tả.

Khen học sinh

3. KẾT QUẢ SAU KHI ÁP DỤNG GIẢI PHÁP SÁNG KIẾN TẠI ĐƠN VỊ:

Sau khi áp dụng “Một số biện pháp tích cực trong công tác chủ nhiệm lớp”, tôi nhận thấy kết quả học tập và rèn luyện của học sinh lớp tôi đã được nâng cao rõ rệt.

- Không khí lớp học luôn luôn vui vẻ, hào hứng. Các em thực hiện tốt nội quy của lớp, của nhà trường.

- Tập thể lớp 1A3 do tôi chủ nhiệm học tập một cách tích cực, tự giác, độc lập và sáng tạo. Nhiều em rụt rè nay đã hăng hái phát biểu xây dựng bài, lớp học sôi nổi, học sinh hứng thú, tiếp thu kiến thức nhanh chóng. Giáo viên không phải nói thay, làm thay, nói nhiều mà học sinh vẫn hiểu bài. Học sinh tự giác hứng thú đi học mà không còn khóc, nín áo bỏ mẹ trước khi vào lớp.

- Kết quả giáo dục về năng lực, phẩm chất của học sinh đạt vượt chỉ tiêu mà bản thân tôi đề ra đầu năm.

- Các em cảm thấy thật sự mỗi ngày đến trường là một ngày vui, thấy được nhiều điều lí thú trong học tập, tránh được sự nhàm chán, căng thẳng.

Vận dụng sáng tạo, linh hoạt các giải pháp trên vào công tác chủ nhiệm lớp, tôi đã thu được kết quả sau:

KẾT QUẢ

Tổng số HS	Năng lực						Phẩm chất							
	Tự chủ, tự học		Giao tiếp		Giải quyết vấn đề		Chăm chỉ		Trách nhiệm		Trung thực		Nhân ái	
	Mức đạt	Số lượng %	Mức đạt	Số lượng	Mức đạt	Số lượng %	Mức đạt	Số lượng %	Mức đạt	Số lượng %	Mức đạt	Số lượng	Mức đạt	Số lượng %
28	Đ	6=21,5	Đ	6=21,5	Đ	6=21,5	Đ	5=17,9	Đ	6=21,5	Đ	5=17,9	Đ	0
	T	22=78,5	T	22=78,5	T	22=78,5	T	23=82,1	T	22=78,5	T	23=82,1	T	28

Với những kết quả đạt được như trên tôi thấy rất mừng và phấn khởi. Điều đó tạo động lực cho bản thân tôi tích cực hơn trong công tác nghiên cứu, tìm tòi những phương pháp mới về chuyên môn và mạnh dạn hơn nữa trong việc nghiên cứu, tìm và vận dụng các biện pháp tích cực giúp tôi làm tốt công tác chủ nhiệm, đạt hiệu quả giáo dục cao.

---

4. HIỆU QUẢ CỦA SÁNG KIẾN

4.1. Hiệu quả về khoa học

- Đa dạng hoá các hình thức trao đổi thông tin: Qua các kênh thông tin: Fbook, zalo, trang Web của lớp để đăng video, hình ảnh của lớp. Phụ huynh liên tục cập nhật được các hoạt động học tập cũng như hoạt động ngoại khóa, vui chơi của các con một cách nhanh chóng, thuận tiện nhất mà không cần trao đổi trực tiếp với giáo viên.

- Sáng kiến được áp dụng một cách linh hoạt tùy theo từng thời điểm, hoàn cảnh phù hợp.

4.2. Hiệu quả về kinh tế

Qua thực tế, tôi nhận thấy kinh nghiệm trên đã giúp công tác chủ nhiệm lớp tôi đạt hiệu quả cao. Học sinh luôn mạnh dạn, tự tin, nhanh nhẹn, năng động, sáng tạo. Trong thực hiện đó có sự đóng góp kinh phí ít, chủ yếu là công sức, và tinh thần rất nhiều từ các bậc phụ huynh. Có những hoạt động huy động sự chung tay cùng làm của phụ huynh, được phụ huynh lớp tôi luôn ủng hộ công sức nhiệt tình trong các hoạt động GD của nhà trường nói chung và những hoạt động của lớp nói riêng giảm thiểu tối đa về kinh phí tiền của mà tạo được sự gắn kết giữa gia đình, nhà trường và xã hội.

4.3. Hiệu quả về xã hội

Làm tốt công tác chủ nhiệm là việc chúng ta thường xuyên sử dụng các biện pháp giáo dục kỷ luật tích cực; bao dung với học trò; duy trì bầu không khí học tập, ấm áp và thân thiện; học sinh trong lớp học được yêu thương, được tôn trọng, được đảm bảo an toàn. Học sinh được quan tâm, được bày tỏ và được đáp ứng mong muốn, nguyện vọng về vui chơi, về học tập rất vui và rất hạnh phúc. Tạo môi trường học tập tích cực, thân thiện, góp phần nâng cao chất lượng giáo dục của trường, địa phương, của ngành, uy tín của nhà trường, được phụ huynh tin tưởng giáo viên, nhà trường và luôn ủng hộ, đồng hành cùng giáo viên trong các hoạt động giáo dục.

Trang trí lớp học tạo ra một môi trường học tập xanh, sạch, đẹp, thoáng mát. Lớp học khang trang, được trang trí thân thiện, đầy đủ trang thiết bị để phục vụ học sinh học tập, thực hiện các hoạt động. Các em thêm yêu trường lớp, yêu thầy cô, bè bạn, có ý thức giữ gìn môi trường...

5. TÍNH KHẢ THI CỦA SÁNG KIẾN

Sáng kiến đã được áp dụng vào thực tế trong nhà trường và đạt hiệu quả cao. Các biện pháp phù hợp với tất cả các đối tượng học sinh.

---

6. THỜI GIAN THỰC HIỆN ĐỀ TÀI, SÁNG KIẾN

Để có được kết quả trên tôi đã thử nghiệm và đưa vào áp dụng qua thời gian 9 tháng (Từ tháng 9/2023 đến tháng 5/2024) và hoàn thành được sáng kiến này.

7. KINH PHÍ THỰC HIỆN SÁNG KIẾN

- Kinh phí thực hiện sáng kiến không nhiều, có thể do giáo viên học sinh tự làm từ những vật liệu tái chế hoặc huy động sự chung tay cùng làm của phụ huynh ở một số hoạt động, do phụ huynh đóng góp quỹ, tự ủng hộ. Giáo viên, học sinh cùng thực hiện, một số hoạt động có sự tham gia của phụ huynh như hoạt động trải nghiệm... , hoạt động được nhà trường hỗ trợ như: trang trí lớp học.

PHẦN III: KIẾN NGHỊ, ĐỀ XUẤT

- Nhà trường, phòng giáo dục tổ chức các chuyên đề, buổi tọa đàm về kỹ năng sư phạm, kỹ năng giao tiếp, kỹ năng kiềm nén cảm xúc... để giáo viên có thể tham gia và trải nghiệm.

- Trang bị cho các trường tiểu học cho giáo viên đầy đủ thiết bị dạy học của tất cả các môn học, giúp giáo viên thực hiện giờ dạy được thuận lợi và đạt hiệu quả giáo dục cao hơn.

Trên đây là một số biện pháp trong công tác chủ nhiệm lớp 1A3 Trường Tiểu học Yên Bài mà tôi đã áp dụng bước đầu có hiệu quả tốt. Tôi mong muốn các bạn đồng nghiệp cùng tham khảo và áp dụng với học sinh lớp mình, trường mình. Tôi rất mong nhận được ý kiến đóng góp của hội đồng khoa học các cấp, để sáng kiến của tôi được hoàn thiện hơn và mang lại kết quả tốt hơn trong công tác giảng dạy, giáo dục học sinh.

*** Lời cam đoan:**

Sáng kiến kinh nghiệm này là của bản thân tôi viết, không sao chép nội dung của người khác. Nếu sai tôi xin hoàn toàn chịu trách nhiệm.

Tôi xin chân thành cảm ơn !

XÁC NHẬN CỦA CƠ QUAN

Yên Bài , ngày 4 tháng 5 năm 2024

Người viết sáng kiến.

D. Tài liệu tham khảo.

1. Thông tư số 06/2019/TT - BGDDT ngày 12 tháng 4 năm 2019 của Bộ Giáo dục và Đào tạo về Quy định quy tắc ứng xử trong các cơ sở giáo dục mầm non, cơ sở giáo dục phổ thông, cơ sở giáo dục thường xuyên.
  2. Chương trình giáo dục phổ thông 2018 ban hành kèm theo Thông tư số 32/2018/TT - BGDDT, ngày 26/12/2018 của Bộ trưởng Bộ GD&ĐT.
  3. Kế hoạch tổ chức thực hiện nhiệm vụ năm học 2023 - 2024 của trường Tiểu học Yên Bài
  4. Tạp trí Giáo dục Thủ đô.
  5. Các trang web dạy học.
  6. Khắc phục những thói quen xấu cho trẻ trong học tập - Nhà xuất bản Phụ Nữ.
  7. Trang web tiến sĩ Trần Khánh Ngọc – viện Giáo dục Việt Nam nội dung “Khen tích cực”.
-